

Swedbank

Tööstusettevõtete uuring 2021

Raul Kirsimäe

Töötlev tööstus

Suurim majandussektor Eestis

Eesti päritolu kaupade eksport
10,2 miljardit eurot

~ 120 tuhat töökohta

~ 14.4% meie SKP-st

Maailma muutnud aasta

Tööstuse kogutulu
2020

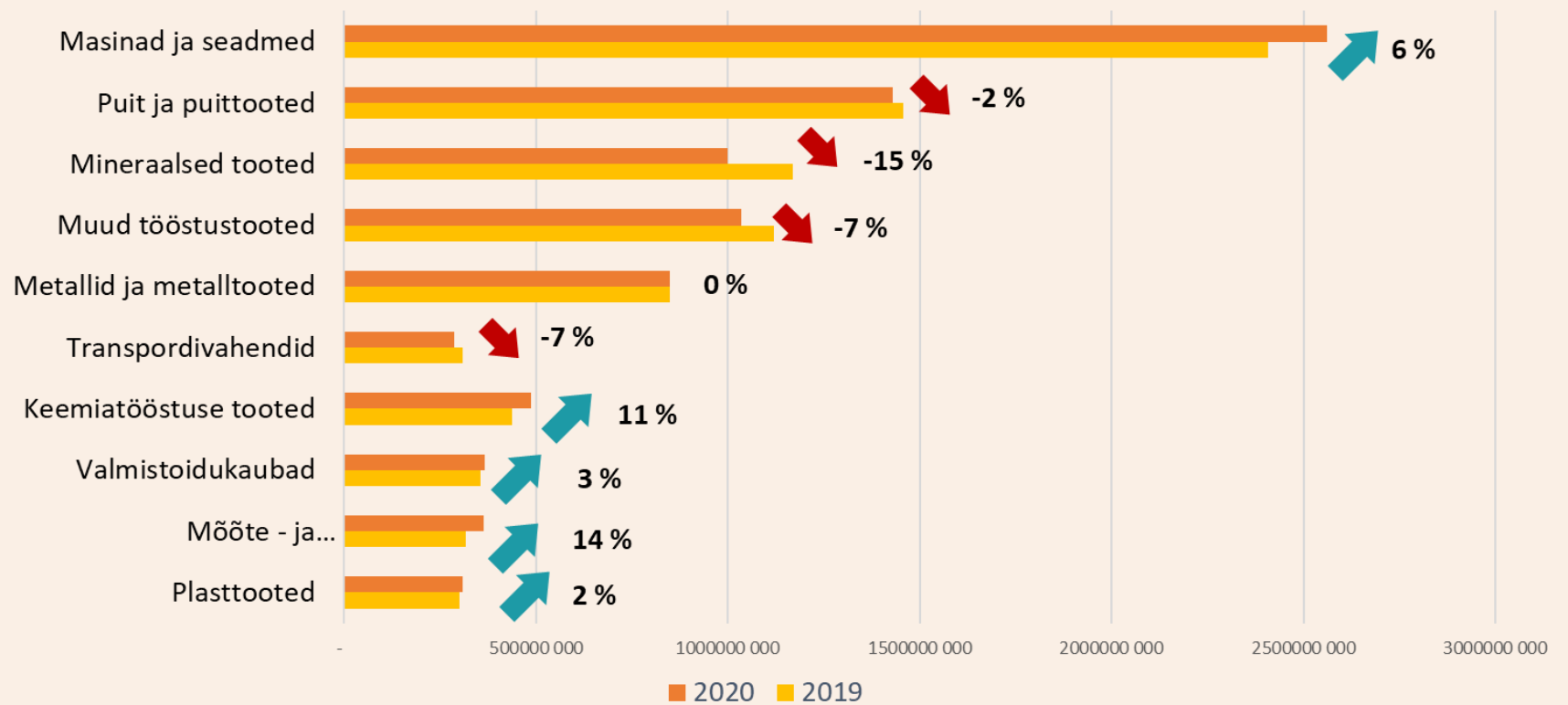
▼ -41
mln

Eestis toodetud
kaupade tulu
2020

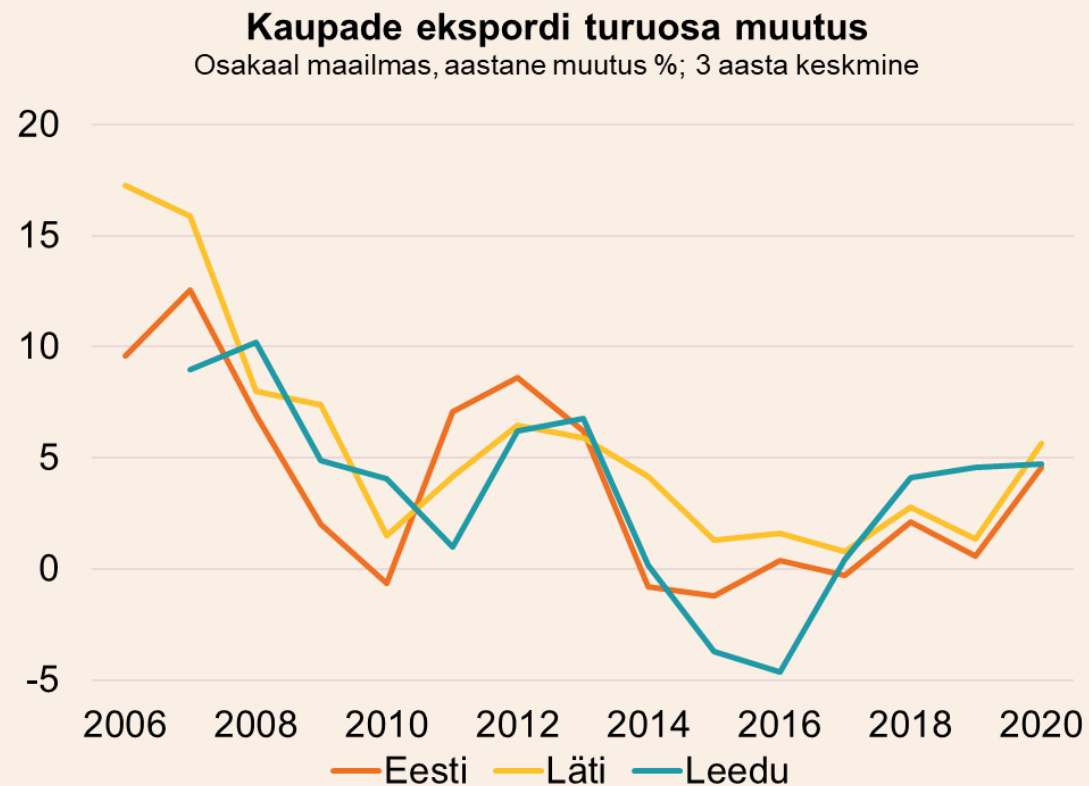
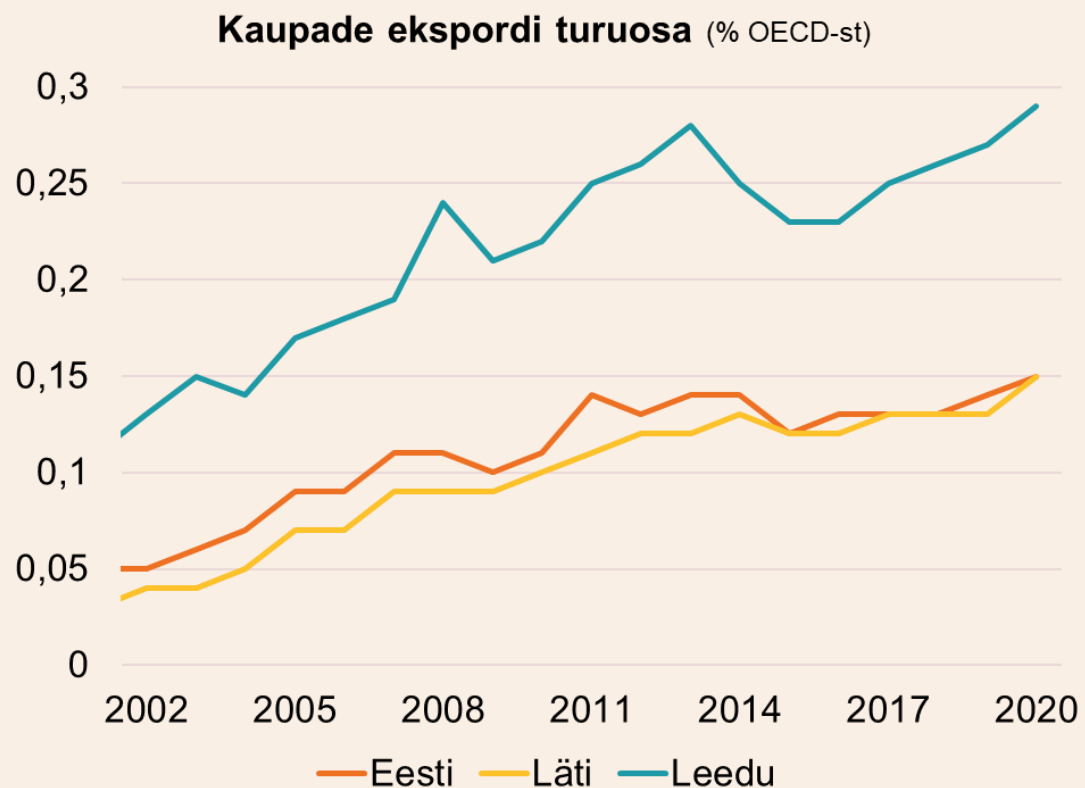
▼ -0.47%

Allikas. Eesti Statistikaamet

Eestis toodetud toodete ekspordi muutus

Balti riigid on tublid ekspordi turuosa kasvutamisel

Swedbank

Tööstusettevõtete uuring

2021

Uuring: 269 Eesti tööstusettevõtet

10% Ehitusmaterjalide tööstus (2020; 11%)

22% Masina- ja metallitööstus (2020; 22%)

17% Puidutööstus (2020; 18%)

14% Toiduainetööstus (2020; 12%)

37% Muu töötlev tööstus (mööbel, tekstiil, elektroonika, keemia jm) (2020; 37%)

Käive

3,73 miljardit (2020; 4,59)

Mediaankäive

3 miljonit (2020; 4,17)

51 ettevõttel käive

20+ miljonit (2020; 63)

Töötajate arv kokku

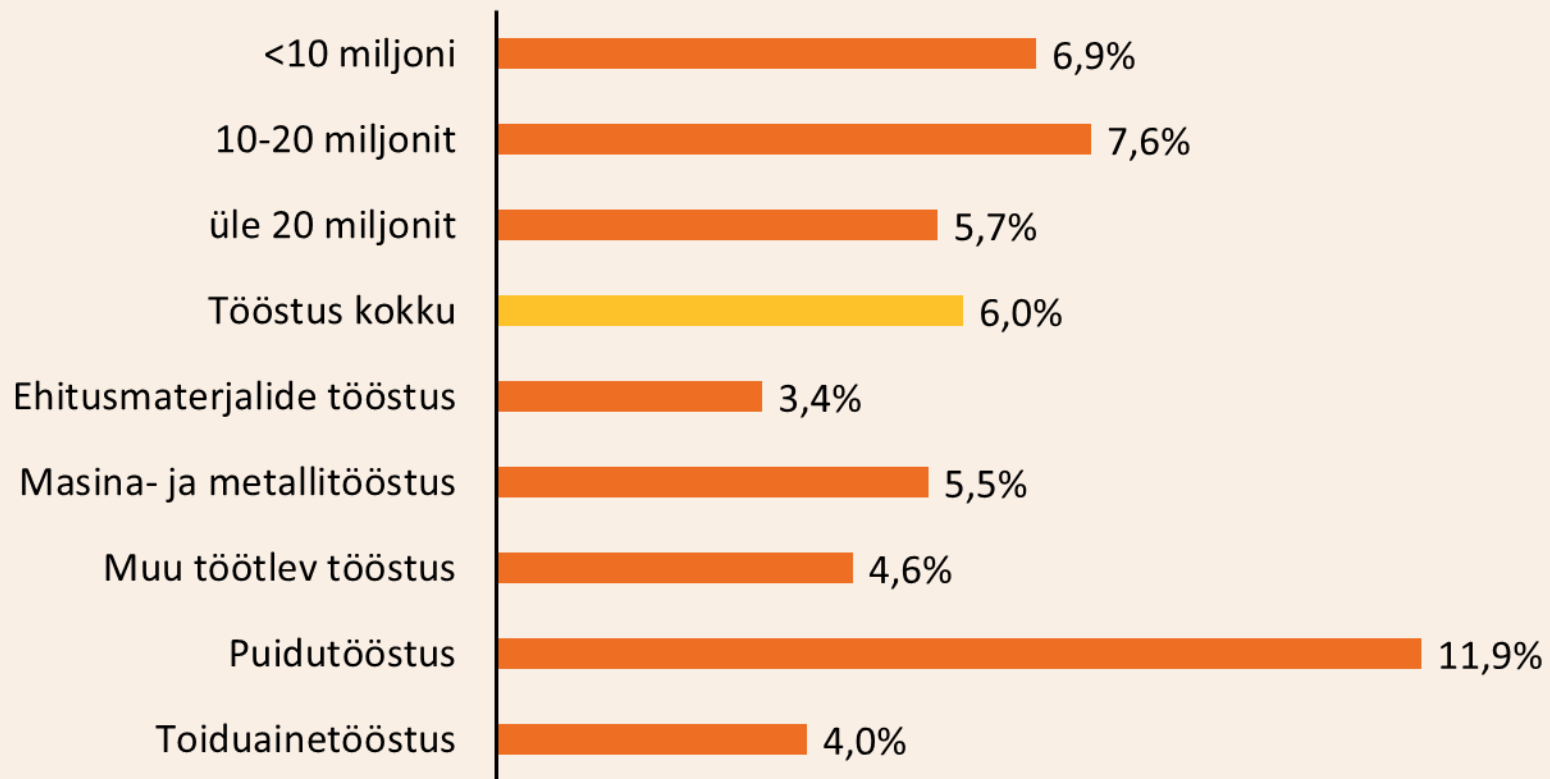
25 053 (2020; 27 861)

Keskmine töötajate arv

93 (2020; 98)

Käibekasvu prognoos 2021

Käibekasvu prognoos 2021

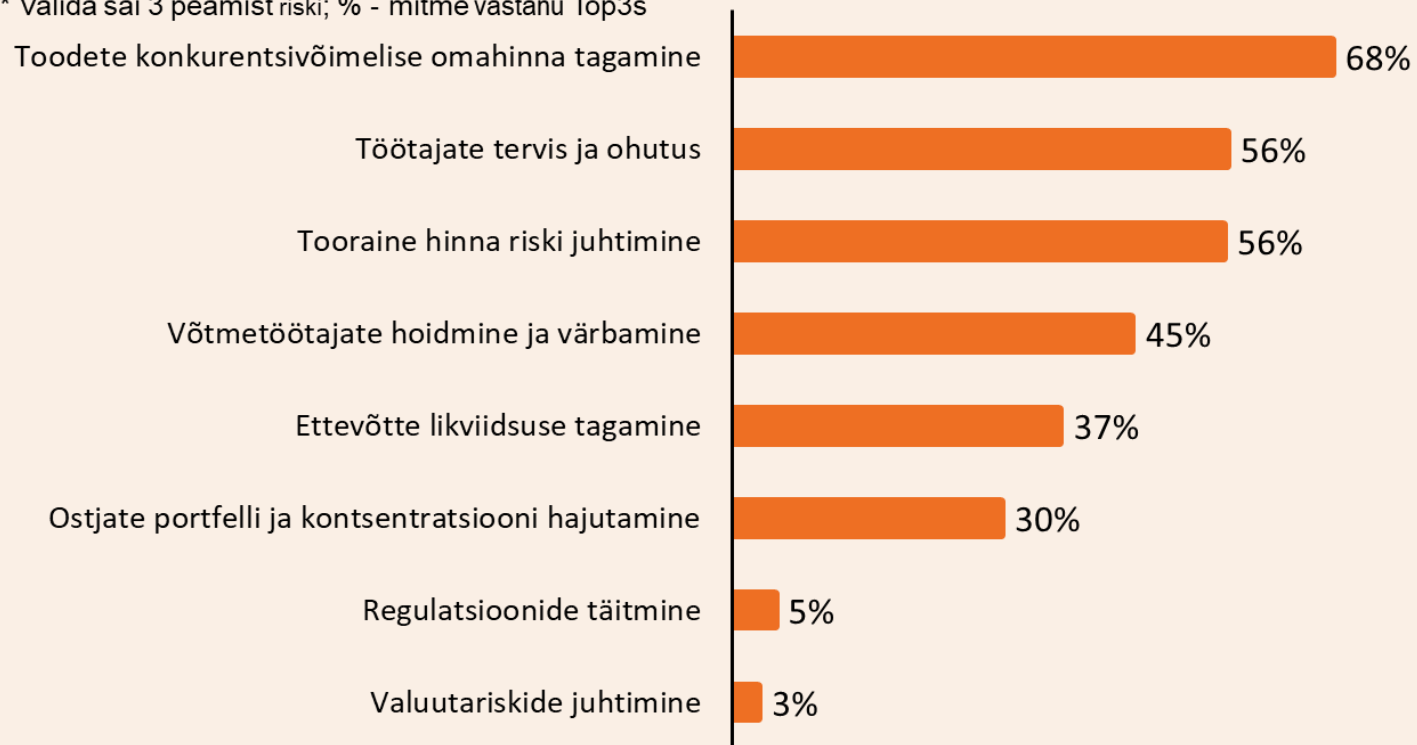
58% ettevõtetest prognoosib käibe kasvu; **31%** prognoosib käibe samaks jäämist; **11%** prognoosib käibe vähenemist.

76% Ettevõtetest plaanib kasumlikkuse suurenemist või samaks jäämist (2020: 86%)

Ettevõtted näevad erinevaid riske

Milliste riskide juhtimine on alanud aastal Teie jaoks kõige olulisemad?

* Valida sai 3 peamist riski; % - mitme vastanu Top3s

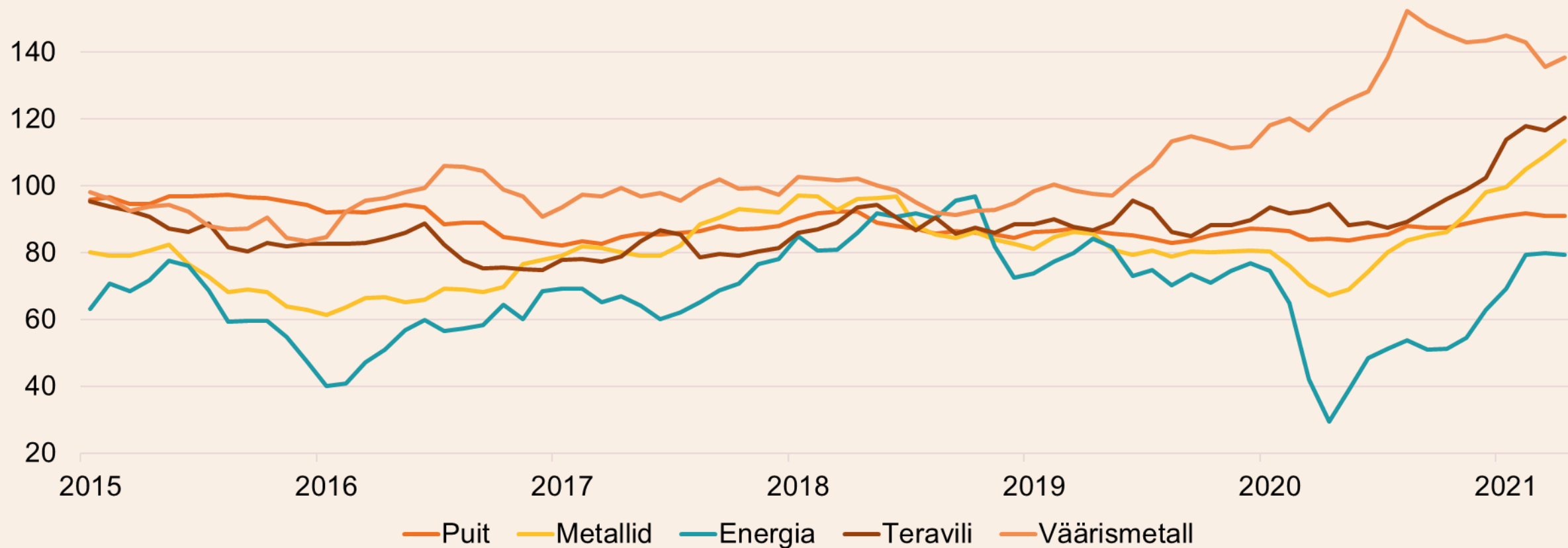

Ehitusmaterjalide sektori vastajatele kõige suurem väljakutse **töötajate tervise ja ohutuse tagamine (73%)**.

Keskmise suurusega ettevõtete jaoks ka oluline toodete konkurentsivõimelise omahinna tagamine (**88%**)

Toorainete hinnad on järsult kasvanud

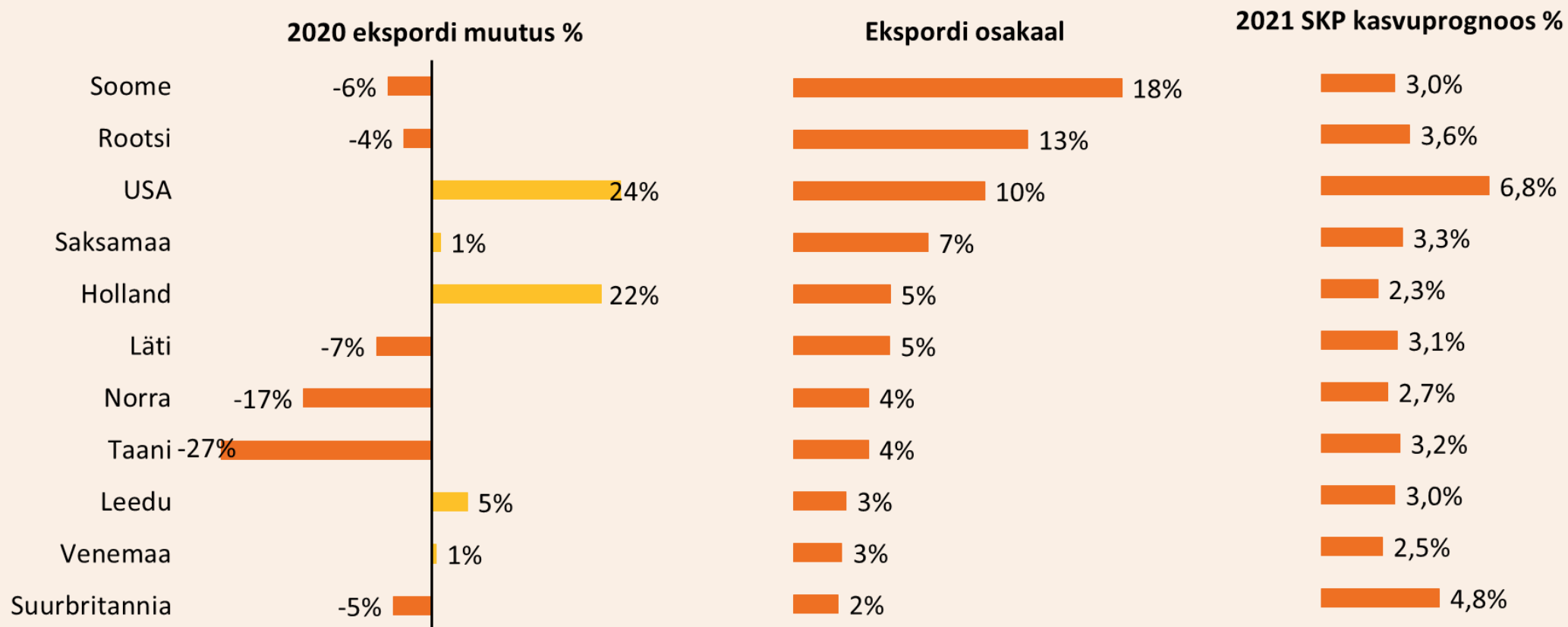
Tooraine maailma indeks (World Bank)

Eksport

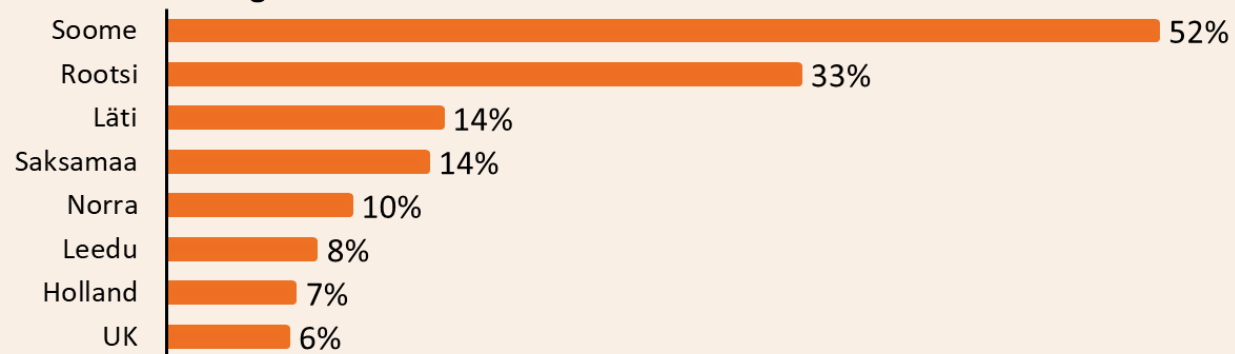
Võimalused Eesti ettevõtetele

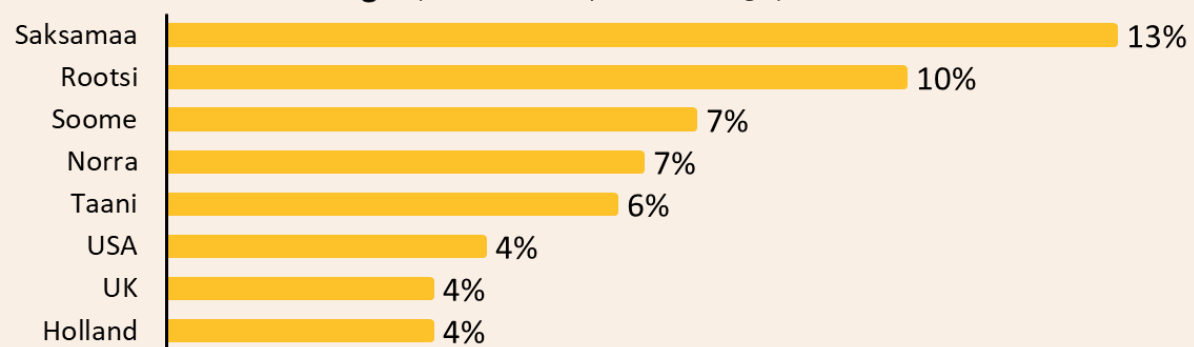
Allikas: Swedbank Research & Macrobond ja Eesti Statistikaamet

Oleme tihedalt seotud Põhjamaade ja Saksamaaga

Peamised sihtriigid (% ettevõtete Top3 sihtriiki)

Plaanitavad uued sihtriigid (% ettevõtete Top3 uued sihtriigid)

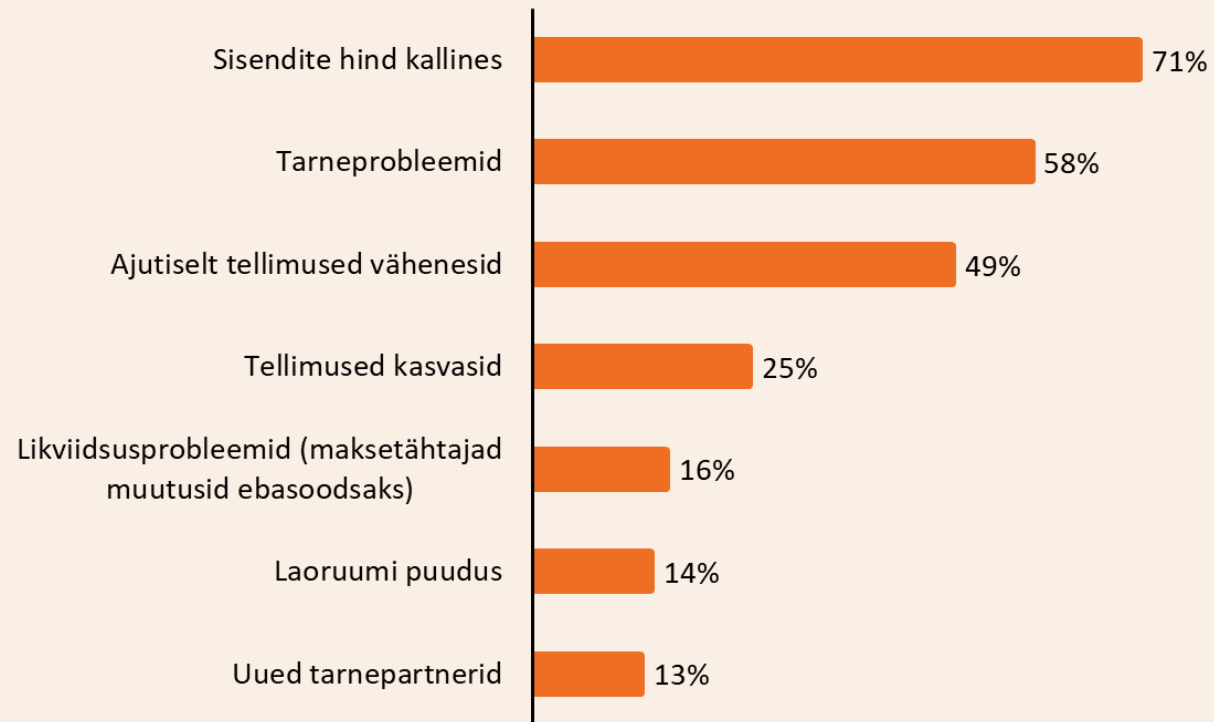

48% ettevõtetest plaanib laiendada uutele turgudele (2020: 28%; 2019: 31%);

Ettevõtted tõid välja 46 uut sihtriiki (2020: 42)

Kriisil oli oma hind

Kuidas mõjutab 2020 alanud kriis teie tarneahelaid ja eksporti 2021 aastal?

Likviidsusprobleeme tekkis suurettevõtetel

Väikettevõtetel on enim tulnud tegeleda uute tarnepartnerite leidmisega.

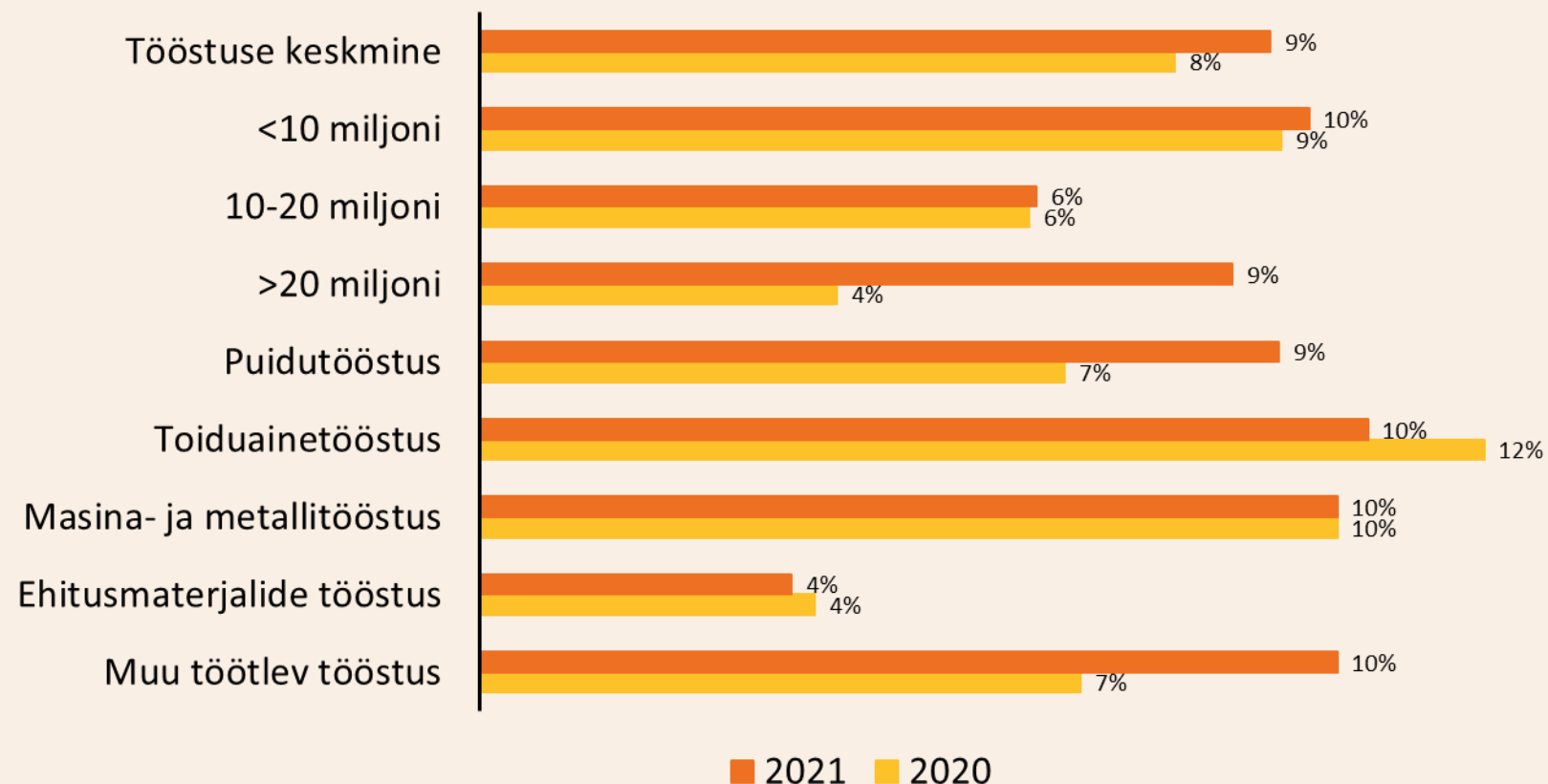
* Valida sai 3 olulisemat % - mitme vastanu Top3s

The image features a large, solid orange shape with a wavy, organic top edge that resembles a stylized cloud or a series of overlapping hills. This shape occupies the lower half of the frame against a plain white background. Centered within the orange area is the text "Investeeringud" in a bold, white, sans-serif font.

Investeeringud

Ettevõtted plaanivad investeringuid kasvatada

Investeeringud / müügitulu võrdlus

Kogu tööstuse prognoositud investeringute maht 2021 aastal on **suurenemas 57%**

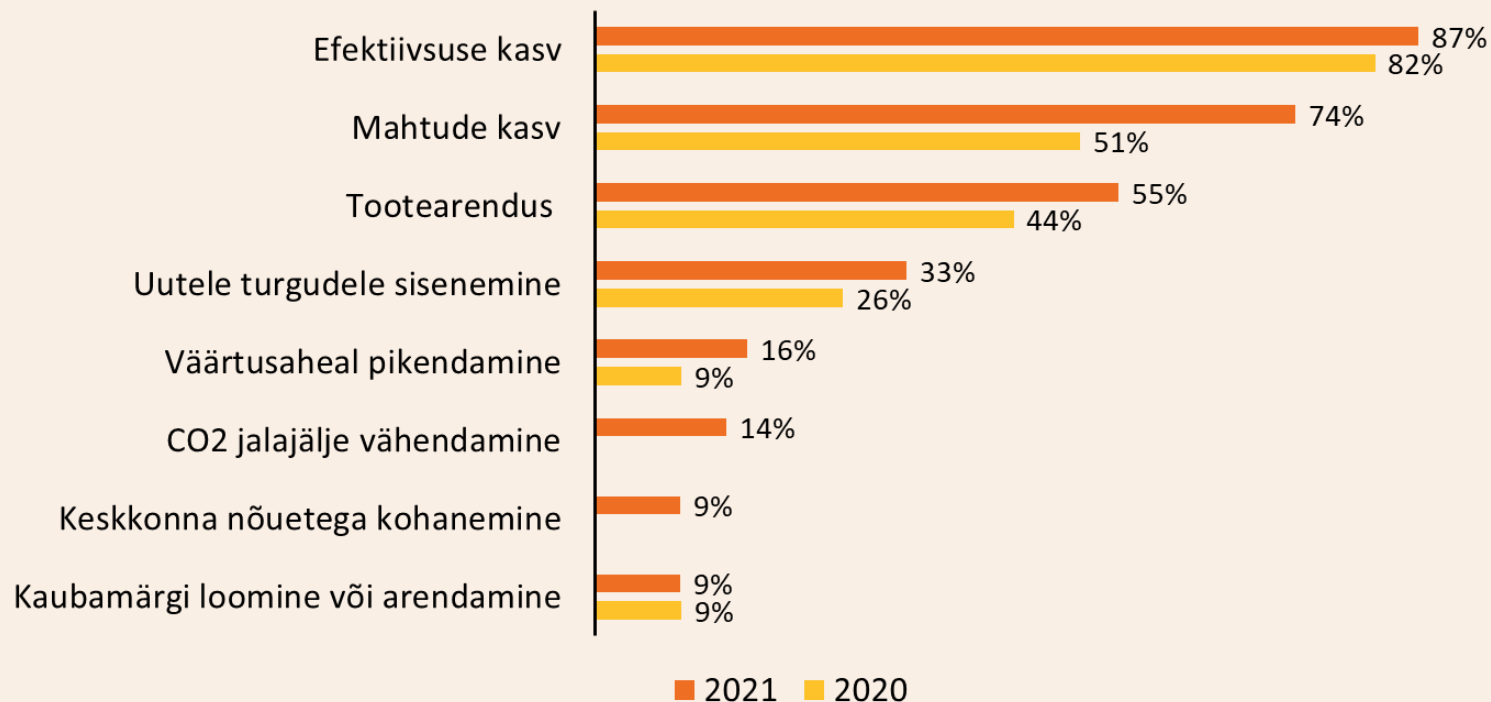
49% vastanutest kavatses 2021 **investeeringuid kasvatada**

Investeeringute keskmine tasuvusaeg on **5,2 aastat**

* Investeeringud/müügitulu
2021 – prognoositud numbrid

Tööstuse fookus: efektiivsus ja tootearendus

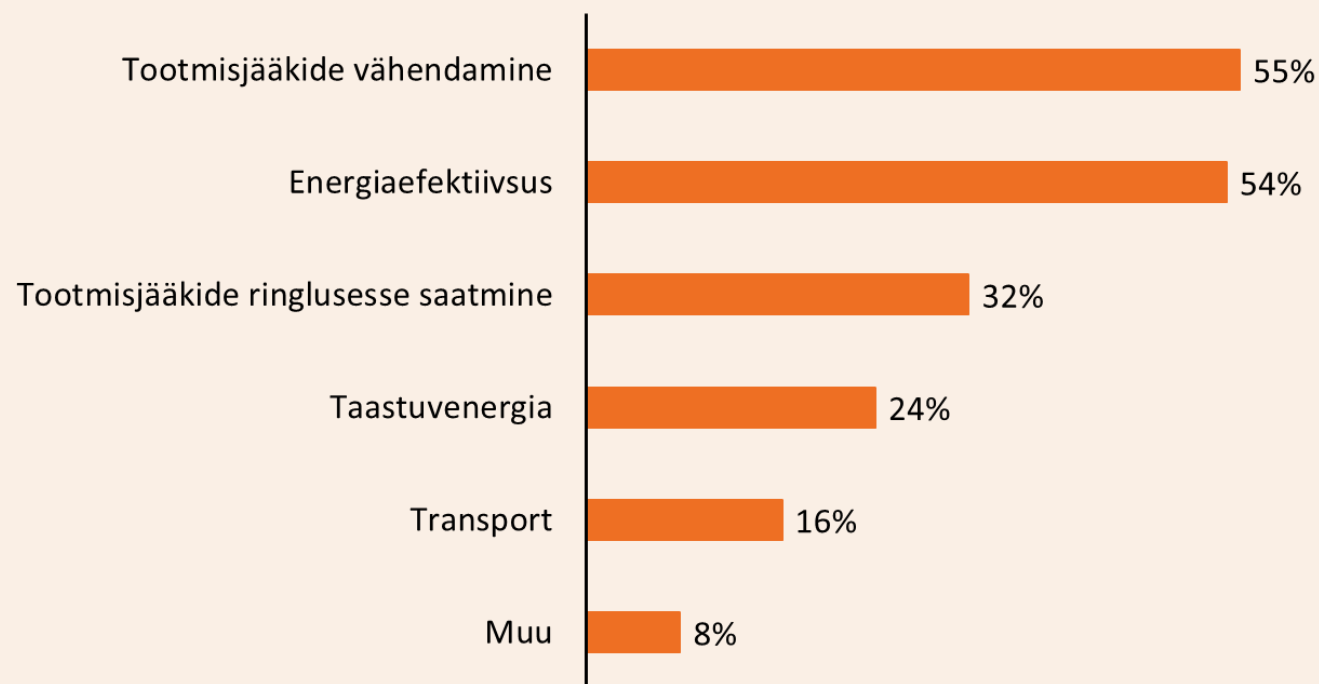
Mis on Teie ettevõtte investeeringute 3 peamist eesmärki järgmise 2 aasta jooksul? - % mitme ettevõtte 3 peamise eesmärgi seas

- **80% puidutööstuse** ettevõtete investeeringute eesmärgiks on **mahtude kasvatamine**
- **24% rasketööstuse ettevõtetest** investeerib **väärtusahelate pikendamisse**
- **41% muu tööstuse ettevõtetest** investeerib **sisenemiseks uutele turgudele**

Tööstuse fookus: jääkide vähendamine ja energia kokkuhoid

Millistesse valdkondadesse plaanite ressursitõhususe ja keskkonnasäästlikkuse eesmärgil investeerida?

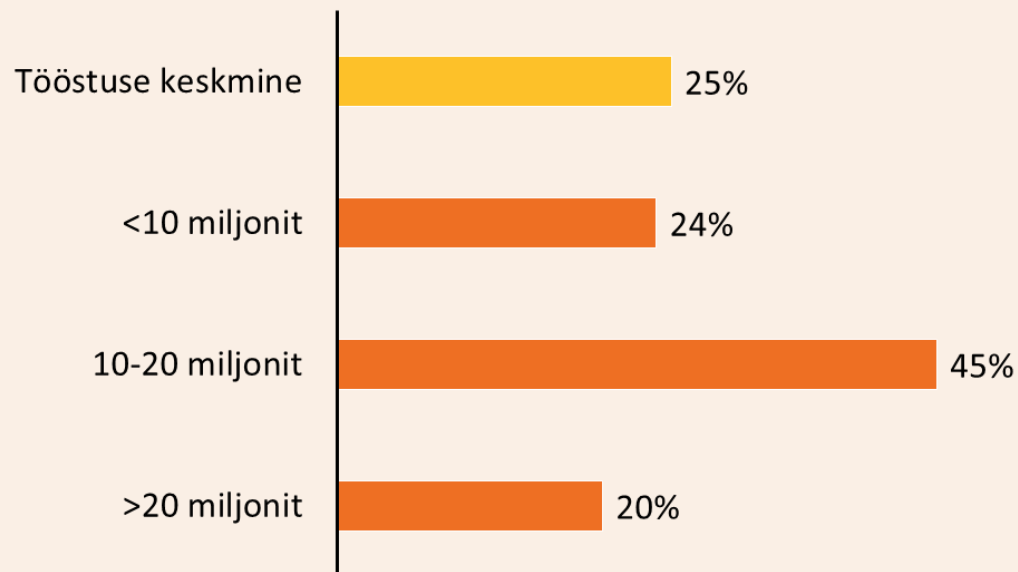
- % mitme ettevõtte eesmärgi seas

Mida täpsemalt plaanitakse?

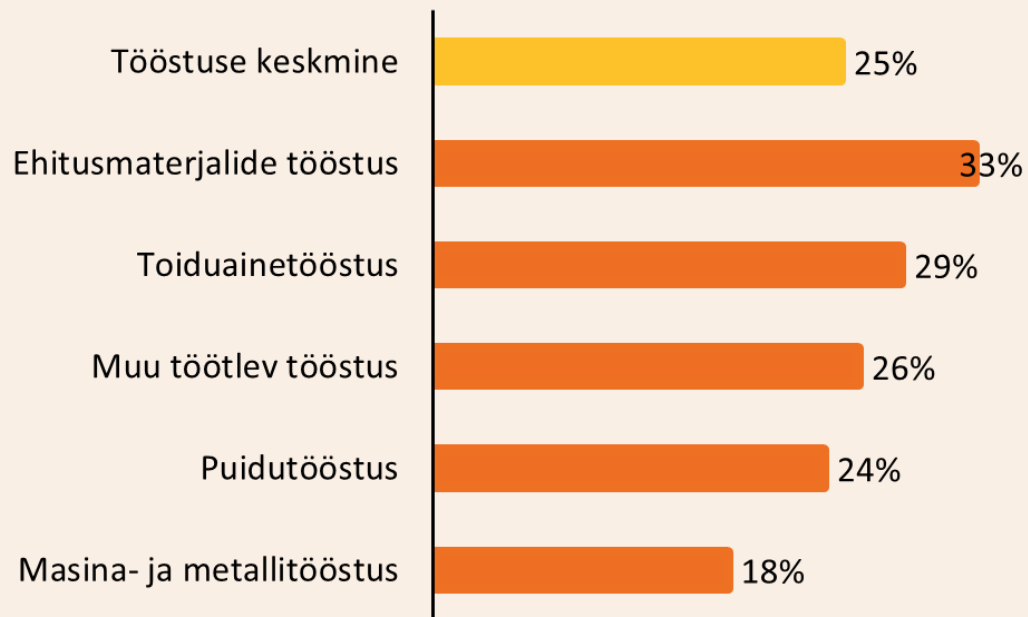
- **Energiaefektiivsus**
 - LED valgustid
 - Uuemad seadmed
 - Robotid, automatiseerimine
- **Taastuvenergia**
 - Päikeseelektrijaam / päikeseпарк / päikesepaneelid
 - Biogaasijaam
- **Tootmisjäägid**
 - Tootmisjäägid uutesse toodetesse
 - Praagi vähendamine
 - Paljudele spetsiifilistele tootmisjääkidele ei ole Eestis lahendust (vill, kile, plast)
- **Transport**
 - Optimeerida transporti

Aktiivseks on muutunud keskmise suurusega ettevõtted

Kui suure osa investeeringute eelarvest (%) plaanite suunata automatiseerimisse ja digitaliseerimisse 2021 aastal?

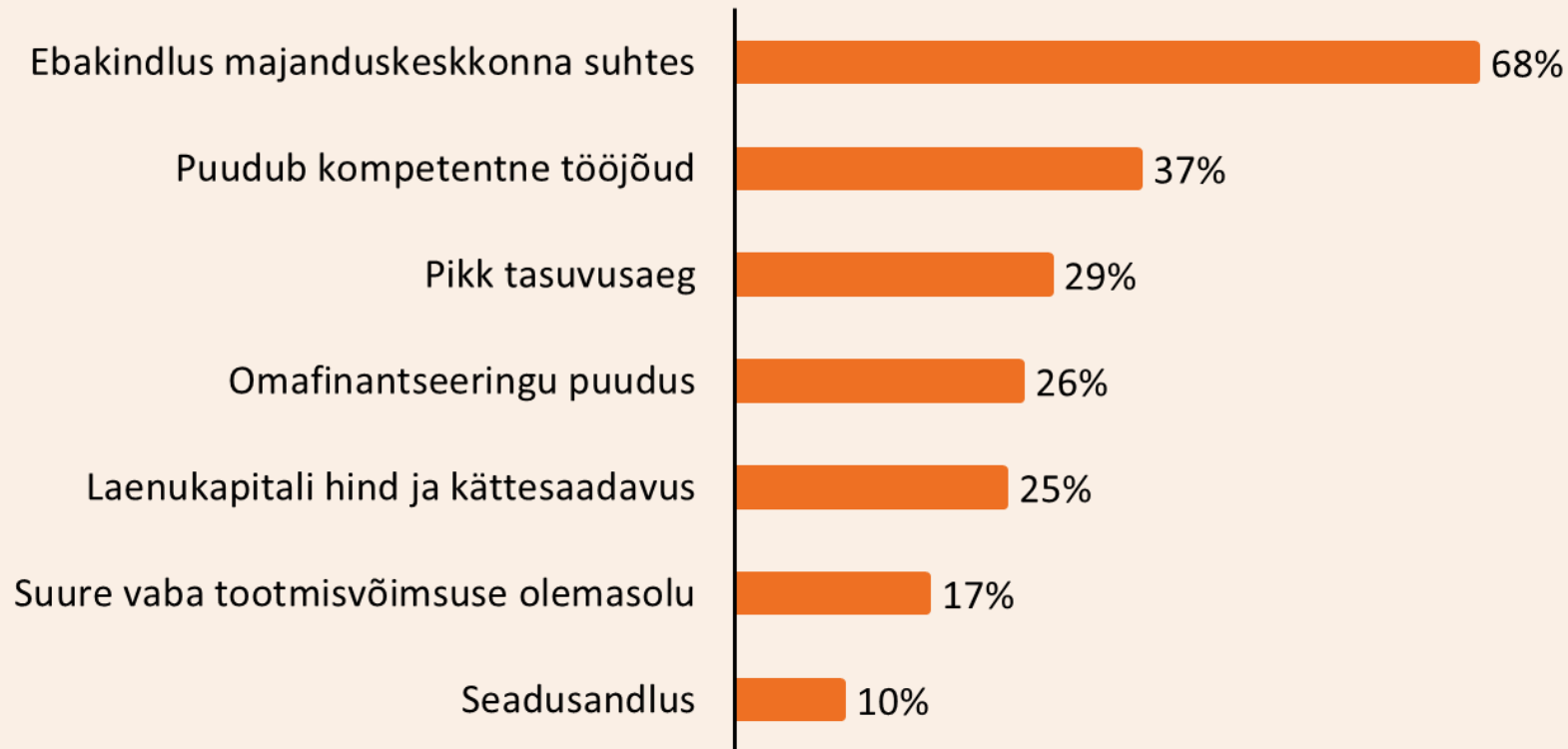

Kui suure osa investeeringute eelarvest (%) plaanite suunata automatiseerimisse ja digitaliseerimisse 2021 aastal?

Ebakindlus on jätkuvalt suur

Mis hoiab investeeringuid tagasi

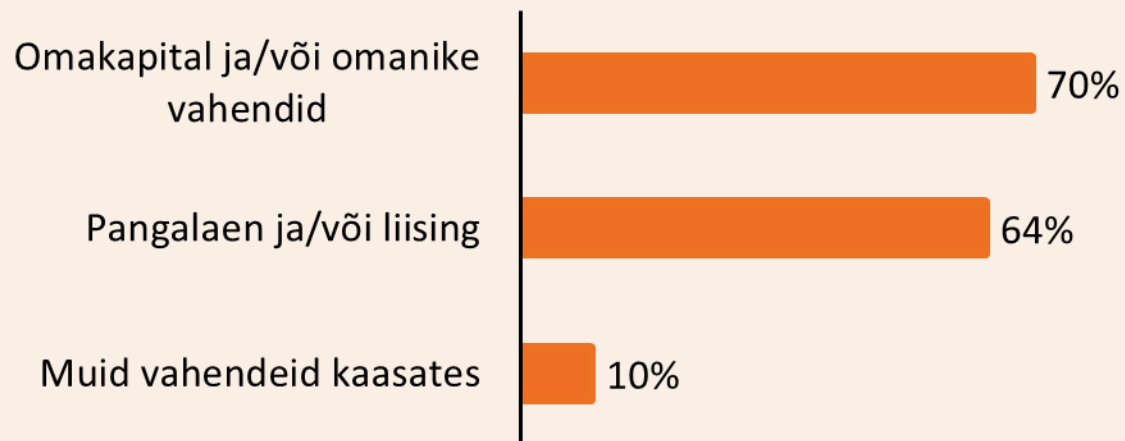
- % mitu ettevõtet valis

Ebakindlust majanduskeskkonna suhtes hindab kõige suuremalt Puidutööstus 3,9 punktiga

Ehitusmaterjalide tööstus hindab kõige kõrgemalt kompetentse tööjõu puudumist 4.2 / 5

Investeeringute finantseerimine

Milliste vahendite abil plaanite investeeringuid ellu viia

Kõige enam (71%) plaanivad pangalaenu kasutada puidutööstuse ettevõtteid.

Kõige enam omakapitali (76%) plaanivad kasutada toiduainetööstuse ettevõtteid.

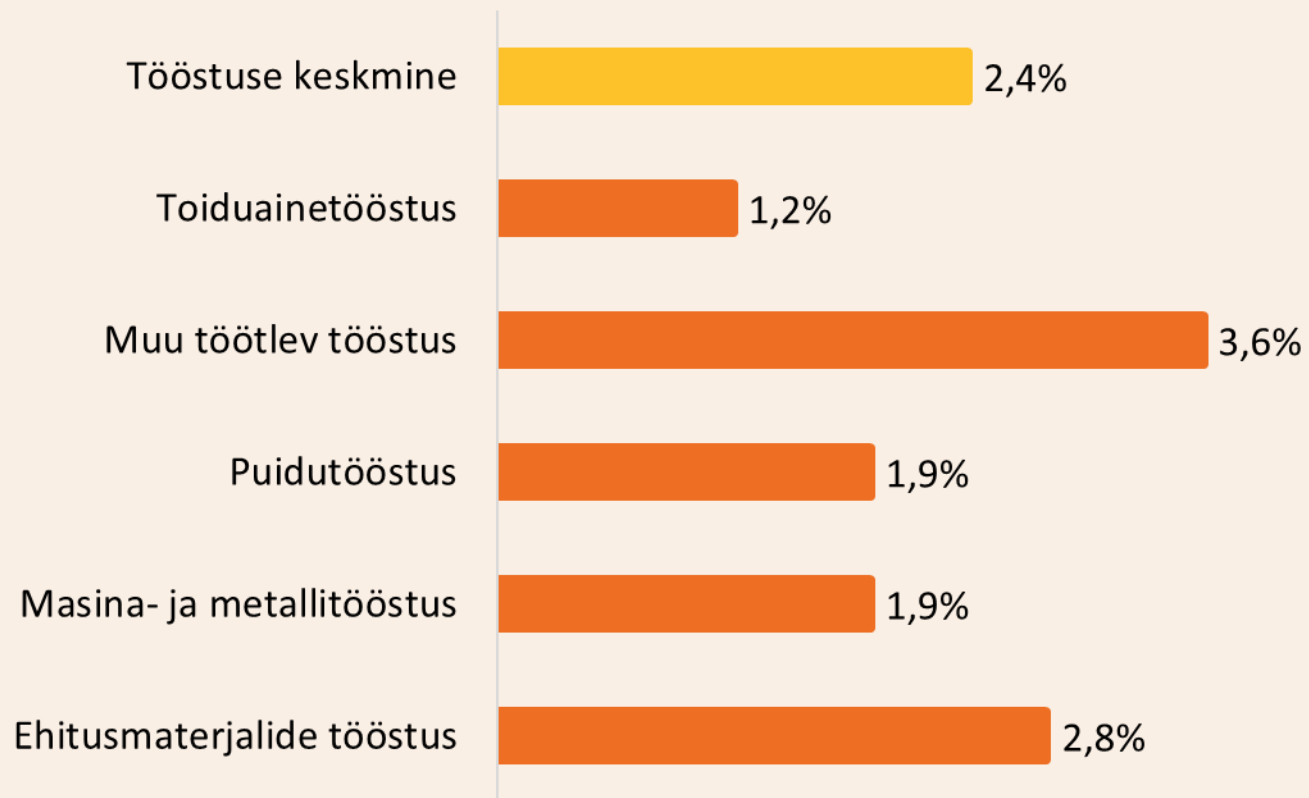
- % mitu ettevõtet valis

Tööjõud

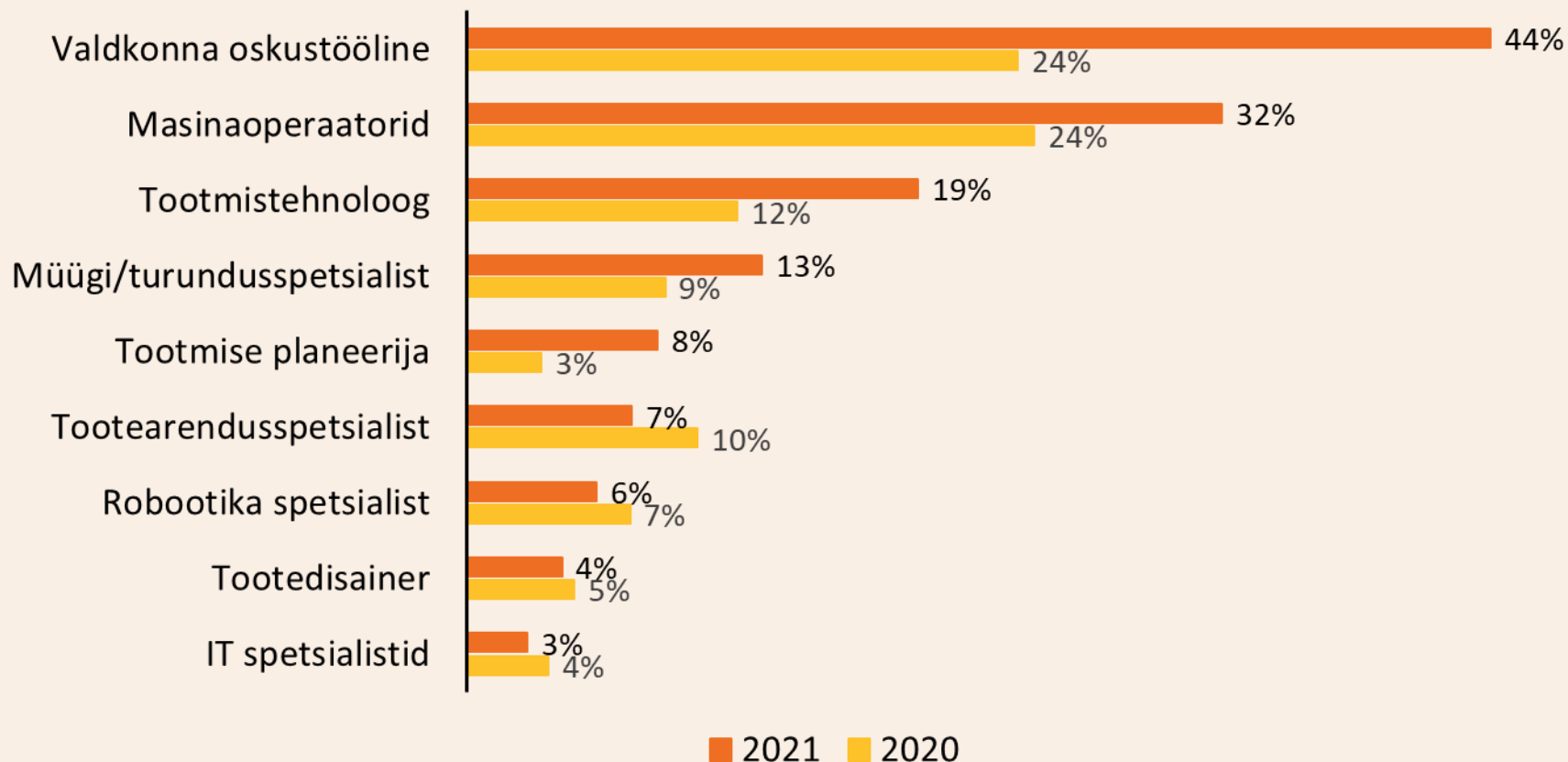
Töötajate arv kasvab

Kuidas prognoosite töötajate arvu muutust Teie ettevõttes
2021. aastal?

Ettevõtete fookus on oskustööjõu leidmisel

Mis valdkonna spetsialistidest on Teil kõige enam puudust

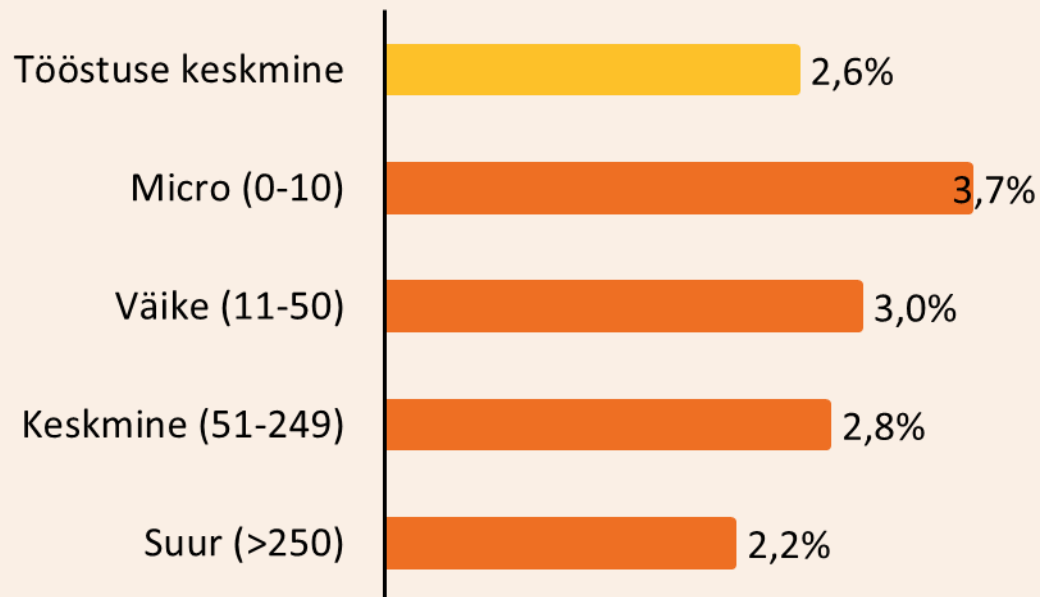

Keskmine hinne 5 palli süsteemis küsimusele:
Kui oluliselt piirab Teie ettevõtte arengut tööjõu puudus? -oli 2,9
1 – Tööjõupuudust ei ole
5 – Tööjõu puudus piirab oluliselt arengut

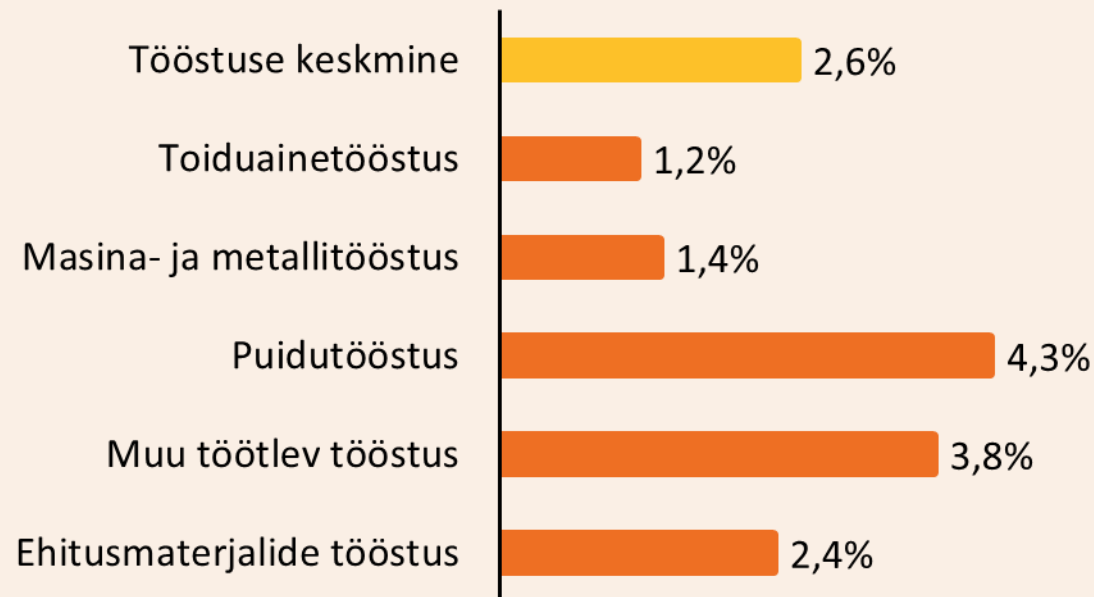
* Valida sai 3 olulisemat % - mitme vastanu Top3s

Üle poole ettevõtetest plaanib palkade kasvu

Kuidas prognoosite *keskmise palga muutust*
Teie ettevõttes 2021. aastal protsentides?

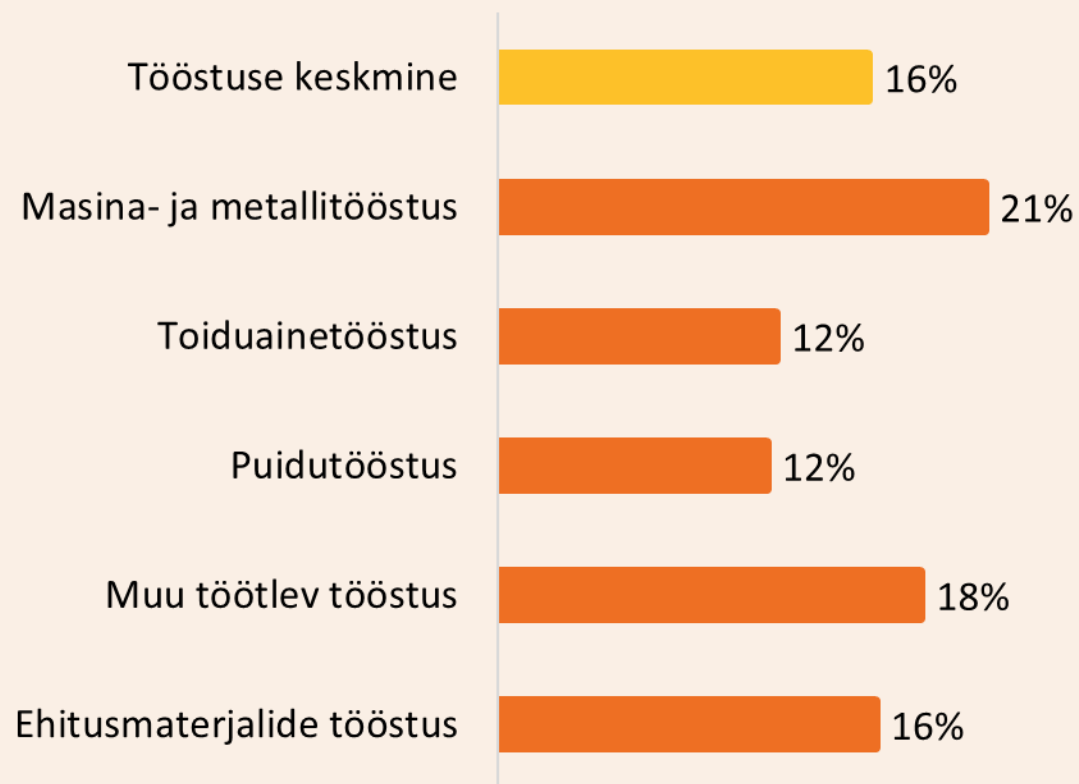
Kuidas prognoosite *keskmise palga muutust* Teie
ettevõttes 2021. aastal protsentides

Keskmise palga suurenemist prognoosib 52% (2020: 70%)
vastanutest, samaks jäämist 46% (2020: 30%) ja **vähennemist 5**
(2020: mitte ükski) ettevõtte.

Tööjõukulude osakaal käibes kasvas

**Kui suur on tööjõukulude (koos maksudega)
osakaal suhtena Teie ettevõtte käibesse?**

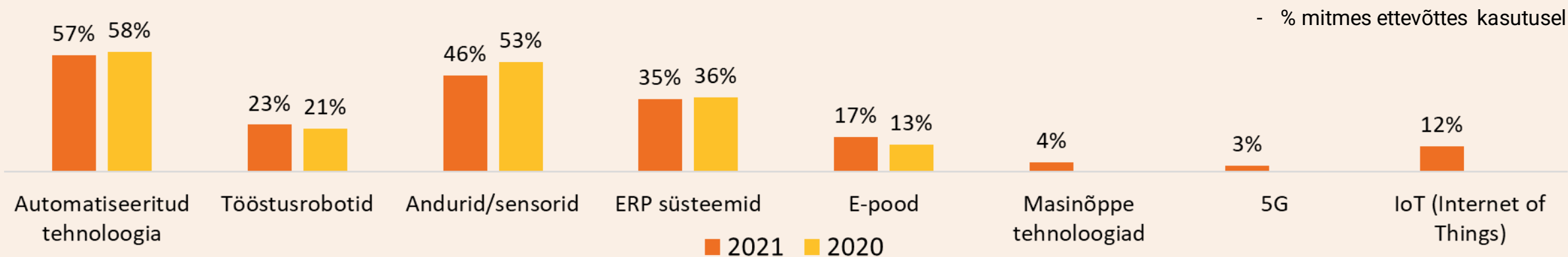

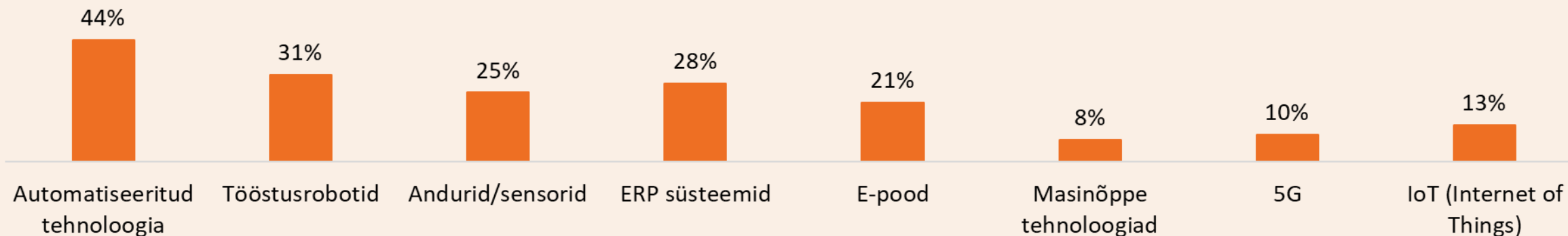
Automatiseerimine

Uued tehnoloogiad leiavad tee tööstusesse!

Millised lahendused on täna kasutusel

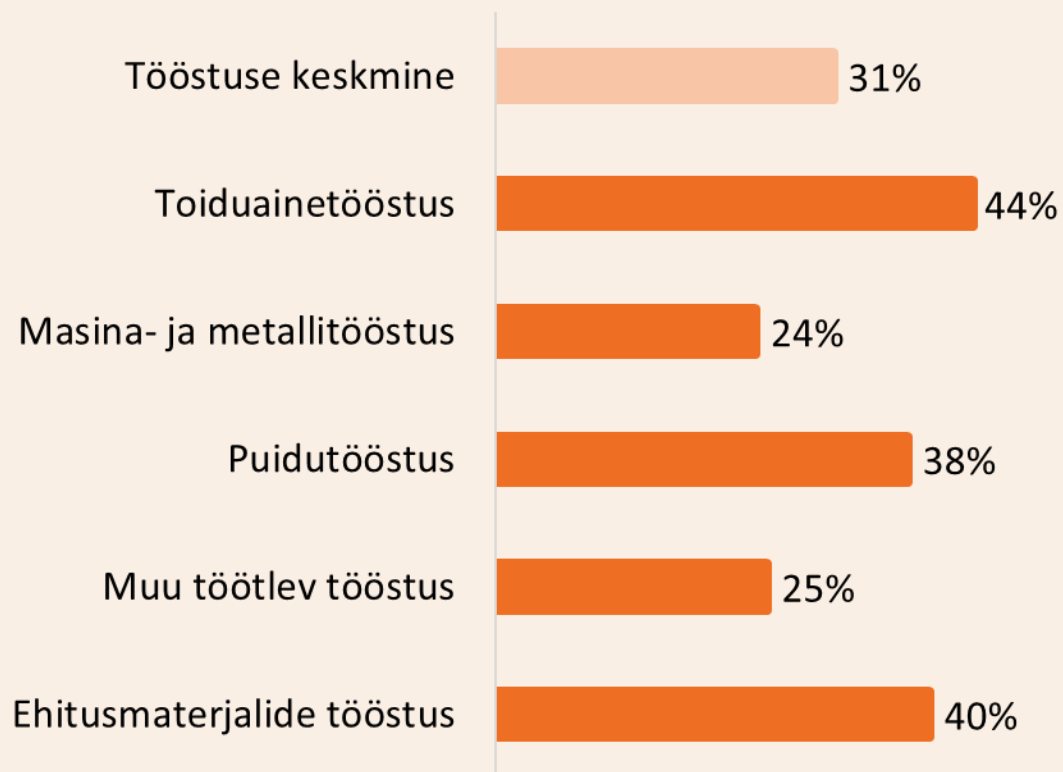

Milliseid lahendusi plaanitakse kasutusele võtta järgmise 2 aasta jooksul

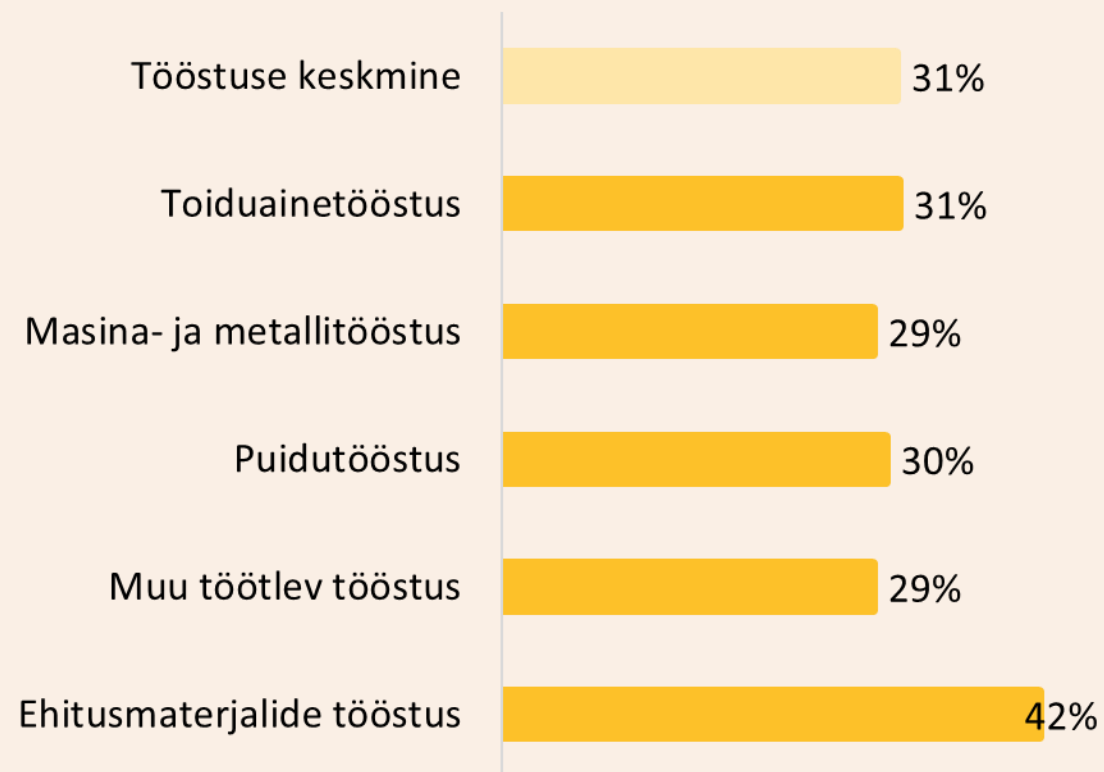

Ettevõtted näevad järjest enam võimalusi tehnoloogia kasutamiseks protsessides

Automatiseeritud protsesse ettevõttes

Digitaliseeritud protsesse ettevõttes

Olulisim eesmärk on tootlikkuse tõstmine

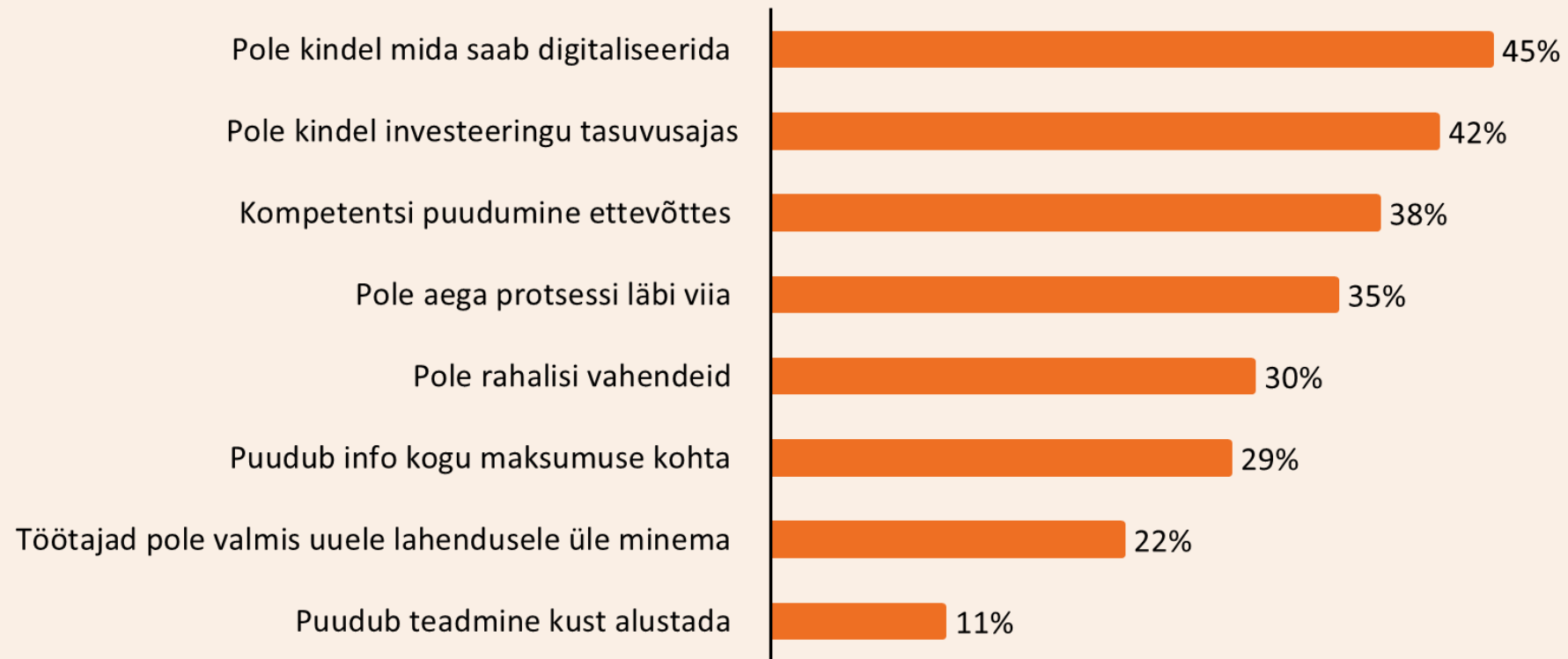
Mis on kõige olulisemad põhjused automatiseerimiseks ja/või digitaliseerimiseks?

5 palli skaalal
pidas tootlikkuse ja produktiivsuse
tõstmist läbi automatiseerimise ja
digitaliseerimise kõige olulisemaks
toiduainetööstus (4,64p).

Oluline edutegur: kompetentsi tõstmine ja tugi uute tehnoloogiate rakendamisel

Mis hoiab automatiseerimist ja/või digitaliseerimist tagasi?

Toetusprogrammide roll ja ulatus – kuidas jõuda õigete ettevõteteneni?

Milliseid riigi poolt pakutavaid toetusi plaanite kasutada 2021 aastal?

57% ettevõtetest plaanivad 2021 aastal kasutada **riigi poolt** pakutavaid meetmeid/toetusi **investeeringute elluviimisel**

Tuntakse puudust

- Toetused tehnoloogiatesse
 - Innovatiivsed
 - Robotid
 - Automatiseerimine
- Toetusi ettevõtetele maapiirkonnas

Ettevõtjad soovivad toetustes näha **suuremat läbipaistvust** ning **vähemat bürokraatiat**

Kokkuvõte

Kokkuvõte

- **Ettevõtted on optimistlikud** – plaanitakse käibe ja kasumlikkuse kasvu, investeringud on kasvamas!
- **Riskide juhtimine on jätkuvalt väga oluline** arvestades probleeme tarneahelates ning ebakindlust viiruse leviku piiramisel. Efektiivsuse kasvule suunatud investeringud on jätkuvalt väiksema riskiga võrreldes mahtude kasvule orienteeritud investeringutega.
- **Toorainete hindade kallinemine** on toonud uue mõõtme juhtimisotsustesse – vajadus üle vaadata tarnelepingute tingimused ja struktuur.
- **Jätkusuutlikkus on kujunemas hügieenifaktoriks** – see on tegutsemise eelduseks tarneahelates.
- Täna tehtavad otsused muudavad maailmamajandust pikaks ajaks. Hoolimata soodsast konjunktuurist ja hetke tööturu olukorrast on **oluline keskenduda pikaajalist konkurentsivõimet tõstvatele investeringutele**.
- **Pank on valmis finantseerima ettevõtete plaane** automatiseerimisel, digitaliseerimisel ja toodete arendamisel.

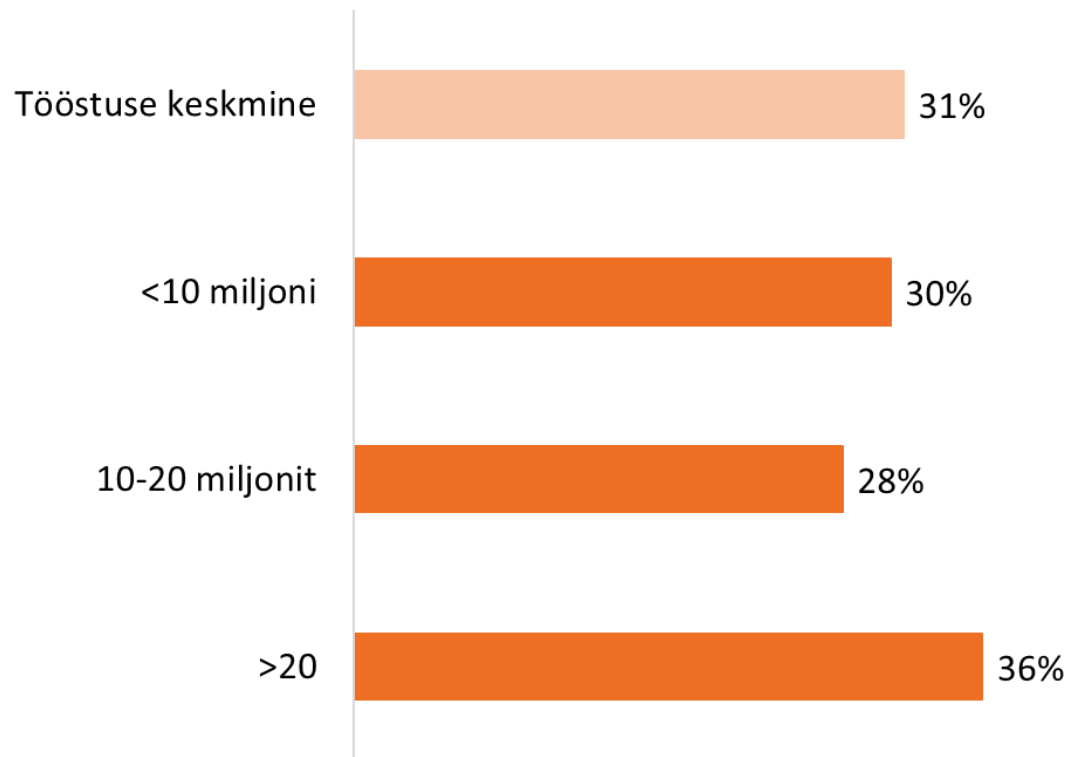
Swedbank

Lisad

Ettevõtted näevad järjest enam võimalusi tehnoloogia kasutamiseks protsessides

Automatiseeritud protsesse ettevõttes

Digitaliseeritud protsesse ettevõttes

